

[Peter Larsen.]

den politiske hensigt, er det ønsket om statens øgede indflydelse og om indskrænkninger i rådighedsretten, der skal respekteres som forudsætning for forhandling? Vi finder, at klarhed på dette område er nødvendig, og fastholder ministeren sin udtalelse eller bekræfter denne udlægning af den, er forhandlingsmulighederne ikke store. Vi håber, at debatten i dag vil skabe klarhed over disse forhold.

Niels Eriksen: Min partifælle, det ærede medlem hr. Peter Larsen, har redegjort for landbrugets principielle stilling og dets stilling i det hele taget, og det skal jeg derfor ikke komme ind på. Jeg vil gerne gøre nogle bemærkninger til lovforslaget om ændringer i lov om oprettelse og supplerings af mindre landbrug m. m. — statshusmandsloven.

Det foreliggende lovforslag giver mulighed for, at staten får forkøbsret ved alle handler med landbrugsejendomme og med jordarealer over 6.000 m², bortset fra familieoverdragelse. Det tør nok antydes, at det er en ændring, der batter i forhold til nu gældende lov, og det er ikke med glæde, vi går til behandling af et sådant lovforslag, der kommer på et tidspunkt, da landbrugserhvervet er ude i større vanskeligheder end nogen sinde, og da det for erhvervet netop gælder om at kunne tilpasse sig den nye tid og finde en struktur, der kan give virkelig effektiv produktion. Det er på dette tidspunkt, man vil lægge yderligere snærende bånd på erhvervets udviklingsmuligheder.

Statsministerens motivering for lovforslagernes fremsættelse var, at Danmark bliver tilknyttet Det europæiske økonomiske Fællesskab. Desværre gik det jo ikke således i første omgang. Denne forudsætning er i øjeblikket bortfaldet, og ingen ved vel i dag, om den bliver virkelighed. Det må derfor være naturligt at stille det spørgsmål, om det er meningen, at førstebehandlingen i dag kun skal være en foreløbig behandling og lovkomplekset kun skal gennemføres, hvis vort medlemskab i Det europæiske økonomiske Fællesskab bliver en realitet, og det spørgsmål vil jeg gerne bede den højtærede landbrugsminister besvare.

I 1960 nedsattes en stor landbokommision med den højtærede landbrugsminister som formand og med repræsentanter fra alle sider af landbrugserhvervet og ministeriet. Denne kommission har også arbejdet med de problemer, lovforslaget omfatter, men de er langt fra færdigbehandlet. Kommissionen er ligesom lagt på is, det er snart et halvt års tid siden der har været afholdt møde i det underudvalg, der behandler disse ting, og jeg forstår ikke rigtigt, hvorfor ministeren har sådan et kissejav. Hvorfor ville ministeren ikke lade denne sagkyndige forsamling udtale sig om disse for landbrugserhvervet betydningsfulde spørgsmål, inden han fremsatte lovforslag? Det måtte da have været rimeligt og rigtigt, men det har ministeren altså ikke ment eller ikke villet. Jeg vil gerne spørge den højtærede minister, hvorfor man ikke har brugt denne fremgangsmåde.

Jeg vil også gerne sige lidt om de enkelte paragraffer. Det foreslås i § 1, punkt 1, at lovens titel ændres til „Lov om oprettelse og supplerings af landbrug m. m. og om statens forkøbsret (jordloven)“. Mon ikke det mest realistiske var at kalde loven for „Lov om statsdrift af landbrugsjord m. m.“? Det er jo i virkeligheden det, lovforslaget tenderer imod.

I samme paragrafs punkt 2 foreslås en ændring af sammensætningen af statens jordlovsudvalg, så også ministeriet for kulturelle anliggender, handelsministeriet og matrikeldirektoratet bliver repræsenteret.

Da vi sidst behandlede denne lovgivning, pegede jeg på, at mit parti kunne ønske en ændring af hele administrationen inden for jordlovgivning, fordi denne administration efter vor opfattelse kan forenkles betydeligt. Vi kører med et apparat, der er oprettet under helt andre forhold end dem, der gælder i dag. Statens jordlovsudvalg har sit udspring i 1919-lovgivningen, hvor det drejede sig om udstykning i stor stil. Denne epoke må vist siges i dag at være afsluttet. Nu er det helt andre ting, det drejer sig om; det behøver jeg vist ikke at dokumentere. Vi ved alle, hvor få unge der er tilbage inden for landbrugserhvervet, ikke engang nok til at overtage bestående ejendomme ved generationsskifte. Nej, nu er det sammenlægning til større enheder — og også